

Bas Kolpa (GELRE Dierenartsen) is een ondernemende ‘stalman’ die wil blijven groeien

‘t Gelijk van varkens

HET LIEFST VERTOFT BAS KOLPA IN DE KRAAMAFDELINGEN. OM GEZONDHEIDSSIGNALEN VAN DE DIEREN OP TE VANGEN, ZET DE VARKENSARTS ZIJN OGEN, OREN EN NEUS WIJD OPEN. “HET VARKEN HEEFT ALTIJD GELIJK. JE GAAT IETS PAS OPMERKEN ALS JE GELEERD HEBT OM HET TE ZIEN.” DAARNAAST HECHT HIJ AAN SAMENWERKEN EN GOED COMMUNICEREN MET VARKENS-
HOUDERS EN ANDERE ERFBETREDERS. “ALS JE JE VARKENSPASSIE DEELT, KRIJG JE RESULTAAT.”

Op de bank met

Patricia Beckers (Varkens.nl 04) geeft het rubrieksstokje door aan dierenarts Bas Kolpa (50) uit Winterswijk. De geboren Rotterdammer ontwikkelde een passie voor varkens én voor varkenshouders. Hij is een man van de praktijk en maat bij GELRE Dierenartsen.

“WIJ HEBBEN EEN WETENSCHAPPER IN DIENST EN ZETTEN ‘SMART FARMING’ IN OM PROBLEMEN BIJ VARKENSBEDRIJVEN IN BEELD TE BRENGEN: DOOR IETS ZICHTBAAR TE MAKEN EN TE ANALYSEREN, KUN JE EEN ONDERNEMER VEEL ELLENDE BESPAREN.

Geboren en getogen in de grootste havenstad van Europa. Liefhebber van dieren en helemaal verknocht geraakt aan varkens en varkensgezondheid. Dat is in een notendop het levensverhaal van Bas Kolpa. “Toen ik ongeveer 4 jaar was, wist ik al dat ik dierenarts wilde worden. Daar heb ik hard voor moeten werken, zeker op de middelbare school. Toen al legde ik de lat hoog.” Kolpa stroomde door naar de faculteit Diergeneeskunde om zich te wijden aan de gezondheid van gezelschapsdieren. Halverwege zijn studie kwam de ommekomst. “Landbouwhuisdieren bleken toch meer mijn ding te zijn. Binnen werken en meer oppervlakkige contacten horen bij het werken met gezelschapsdieren. Ik wilde meer vrijheid, de holt op en langdurige relaties opbouwen met varkenshouders en hun gezinnen.” Na zijn afstuderen in 1995 streek Kolpa neer bij een dierenartsenpraktijk op de Veluwe. Na een half jaar verkaste hij naar het Brabantse om diensten te doen bij het Veterinair Centrum Someren. “Overdag werkte ik met varkens en ‘s nachts moest ik voornamelijk op pad voor keizersneden of verlossingen bij koeien. Ik leerde veel en groeide snel in mijn vak.”

Onuitwisbaar

De uitbraak van Klassieke Varkenspest in 1997 heeft een onuitwisbare indruk bij hem achtergelaten. “Voor de varkenshouders en hun gezinnen was het heftig om geconfronteerd te worden met (welzijns-)ruimingen en lege stallen. Ik kon er redelijk mee dealen, maar het was zwaar. In die crisistijd zijn relatiebanden opgebouwd én heb ik definitief voor het varken gekozen.”

Met het herbevolken van de varkenstallen is destijds een enorme kans om SPF op te starten gemist. Kolpa: “Helaas ontbrak het ons toen aan kennis. Bovendien was de structuur van de varkenssector totaal anders dan nu.” Na de crisis richtte de praktijk zich meer op de veterinaire begeleiding van varkensbedrijven met een hoge gezondheid, samenwerkende varkenshouders in concepten en familiebedrijven. “Als één van de eerste praktijken gingen we landelijk met het aanbieden van onze varkensexpertise. Als praktijk groeiden we heel snel, maar het doorgroeien met aanwas van jonge varkensartsen was te beperkt.” Hij zag een nieuwe uitdaging in het onderwijs.

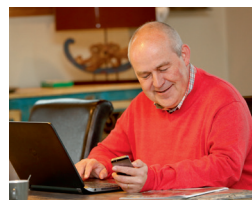
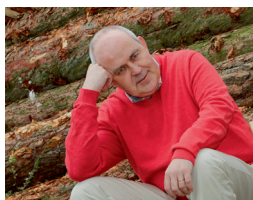
Als docent en varkensarts ging hij in 2009 aan de slag bij de Universitaire Landbouwhuisdierenpraktijk (ULP). Daarnaast gaf hij les aan de faculteit Diergeneeskunde. “Studenten uitleggen wat je als varkensarts doet en hen meenemen in de praktijk heeft mij veel gebracht. Dingen die ik onbewust deed, moest ik me bewust maken. Ik ben er een completere dierenarts door geworden.”

Dat ‘zichzelf’ uitleggen, trainen en coachen van studenten paste Kolpa als een oude jas. Vaardigheden als analyseren van de structuur van een varkensbedrijf en het lezen van de ondernemer en adviezen geven die bij de boer ook landen, bracht hij hen bij. “Maar ook het open zetten van alle zintuigen als je de stal in gaat. Goed kijken, ruiken, luisteren, proeven en voelen wat er speelt. Terug naar de basis: Het varken heeft altijd gelijk. Meestal liggen de oplossingen voor problemen recht voor je neus. De kunst is om ze te leren zien.”

Jammer vindt hij het dat studenten pas laat in hun studie in aanraking komen met varkens. Daarom richtte hij een clubje met tweedejaars studenten op om met praktiserende varkensartsen door het hele land heen mee de boer op te gaan. “Met het enthousiast maken voor het vak van aanstaande dierenartsen moet je tijdig beginnen.”

Ondernemersbloed

Maar het ondernemersbloed bleef bij ‘stalman’ Kolpa door de aderen stromen. Na bijna twee jaar ULP en les geven pakte hij de kans om weer de praktijk in te gaan “Ik ben geen wetenschapper, maar een practicus.” Sinds 2011 is hij één van de zes maten bij GELRE Dierenartsen, onderdeel van De Oosthof Dierenartsen, en nog één dag per week verbonden aan de ULP. Zo zet hij het samen leren, kennis overdragen en ontdekken onverminderd voort. “Wij hebben een wetenschapper in dienst en zetten ‘smart farming’ in om problemen bij bedrijven in beeld te brengen. Door iets zichtbaar te maken en te analyseren, kun je een ondernemer veel ellende besparen.”

LEES OP WWW.VARKENS.NL HET VERDIEPENDE ARTIKEL OVER DE VARKENSARTS BIJ GERE DIERENARTSEN, BAS KOLPA. BEZOEK OOK DE SITE: WWW.GELREDIERENARTSEN.NL